

KĖDAINIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURO 2023 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

PAGRINDINIAI ATASKAITINIO LAIKOTARPIO VEIKLOS REZULTATAI

Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (toliau – Biuras) yra Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos, įgyvendinanti valstybės ir savivaldybės funkcijas, išlaikoma iš valstybės ir savivaldybės biudžetų asignavimų, savivaldybės biudžetinė visuomenės sveikatos priežiūros įstaiga. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Biuras vykdo:

1. Valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: visuomenės sveikatos priežiūrą savivaldybės teritorijoje esančiose ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose ugdomų mokinių pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, visuomenės sveikatos stiprinimą, visuomenės sveikatos stebėseną.

Valstybinių (valstybės perduotas savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymui valstybės biudžeto asignavimai yra skiriami vykdant LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano programos „Sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas“ priemonę „Plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėse“, kuri skaidoma į dvi veiklos kryptis:

1.1. plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą (kodas 11-001-02-11-20 (TP));

1.2. plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje (kodas 11-001-02-11-12 (TP)).

2023 m. Biuras parengė Kėdainių rajono savivaldybės Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo veiklos prioritetų vertinimo reikšmių (pusmečio/metų) planą, atsižvelgiant į situaciją Kėdainių rajone, bendruomenių ir tikslinių grupių poreikius, Kėdainių rajono savivaldybės tarybos sprendimus, savivaldybės mero potvarkius, Kėdainių rajono savivaldybės ir Biuro strateginius veiklos planus, LR sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus prioritetus, vertinimo kriterijus, paslaugų ir funkcijų vertinimo kriterijų reikšmes.

Kėdainių rajono savivaldybėje 2023 m. visos valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos buvo vykdytos pagal LR sveikatos apsaugos ministerijos patvirtintus 4 prioritetus: Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas; Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika; Visuomenės sveikatos biuro darbuotojų administracinių gebėjimų stiprinimas ir Biuro vykdomos veiklos viešinimas. Įgyvendinant visas keturias prioritetines veiklos kryptis, buvo vykdoma 21 visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinė paslauga pagal 44 skirtingus vertinimo kriterijus. Unifikuotas visų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymas organizuotas ir įgyvendintas pagal LR sveikatos apsaugos ministerijos ir jai pavaldžių specializuotų centrų parengtus teisės aktus, tvarkos aprašus, valstybės deleguotų funkcijų specifikacijas - techninius priedus, metodines rekomendacijas. Visos planuotos valstybinės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos buvo įgyvendintos, kai kurie rodikliai viršijo planuotas reikšmes. Bendras visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų bazinių paslaugų įvykdymas 2023 m. buvo 116,87 proc.

2. Savarankiška savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas: įgyvendina savivaldybės tarybos patvirtintuose savivaldybės strateginiame plėtros ir (ar) savivaldybės strateginiame veiklos planuose numatytas visuomenės sveikatos priemones, atsižvelgiant į vyraujančias visuomenės sveikatos problemas; dalyvauja įgyvendinant valstybines visuomenės sveikatos programas, tarpinstitucinius veiklos planus; įtraukia į visuomenės sveikatos stiprinimo veiklą socialinius partnerius; vykdo kitas įstatymų nustatytas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas. Per 2023 m. buvo įgyvendinti 6 projektai, finansuoti iš Kėdainių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos: Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksmų

mažinimo programa, Maudyklų monitoringo programa, Renginys „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2023“, Kauno regiono priemonė „Kauno regionas pėsčiomis“ - žygis Kėdainiuose „Liaudies kraštas“, Dieninė vaikų stovykla „10 000 žingsnių“, Kėdainių rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos metinė konferencija.

Sėkmingai įvykdyti projektai „Kėdainių ir Anykščių rajonų savivaldybių mokyklų sveikatos kabinetų atnaujinimas“ Nr. LT03-2-SAM-K01-002 ir „Sveikesnis ir saugesnis jaunimo gyvenimas“ Nr. LT03-1-SAM-K01-011, kurie finansuoti iš 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo, valstybės ir savivaldybės lėšų.

Vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2021 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. V-2833 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakymo Nr. V-70 „Dėl rekomenduojamų visuomenės sveikatos specialistų pareigybių steigimo savivaldybėse“ pakeitimo“ ir Kėdainių rajono savivaldybės tarybos 2023 m. sausio 27 d. sprendimu Nr. TS-4, įstaigoje patvirtinta 26,5 pareigybės, iš jų: administracija (2 pareigybės), psichologas (1 pareigybė), projektų koordinatoriai ir psichologai (1,5 pareigybės), visuomenės sveikatos priežiūros specialistai mokyklose ir ikimokyklinio ugdymo įstaigose (15 pareigybių), visuomenės sveikatos stebėseną (1 pareigybė), visuomenės sveikatos stiprinimas (5 pareigybės), vairuotojas (1 pareigybė). Per 2023 metus visi specialistai dalyvavo 92 mokymuose, bendra darbuotojų mokymų, kvalifikacijos kėlimo ir kompetencijų didinimo trukmė – 670 valandų.

Administruojant žmogiškuosius ir finansinius išteklius, parengti 289 direktoriaus įsakymai, iš jų 70 vidaus tvarkos ir 219 personalo valdymo klausimais.

Vadovaujantis teisės aktais, atliktas specialistų metinis vertinimas, suformuotos darbuotojams metinės veiklos užduotys, siektini rezultatai, nustatyti rezultatų vertinimo rodikliai. Nuo 2017 m. įstaigoje darbuotojų interesus atstovauja Darbo taryba.

2023 m. pasirašyta 11 bendradarbiavimo ir jungtinės veiklos sutarčių su naujais partneriais dėl bendrų projektų ir tikslinių veiklų vykdymo. Pasirašyta sutartis dėl sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių sveikatos centrui priskiriamas sveikatos priežiūros paslaugas, Kėdainių rajono savivaldybėje, sveikatos centro steigimo, pasirašytas bendradarbiavimo Memorandumas.

Biuro direktorė dalyvavo 243 darbo grupių, komisijų pasitarimuose, posėdžiuose, susirinkimuose, teikė pasiūlymus dėl visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų ir paslaugų prieinamumo gerinimo šalyje, regione ir savivaldybėje, sveikatos netolygumų mažinimo, tarpinstitucinio bendradarbiavimo didinimo, specialistų trūkumo ir nepakankamo darbo užmokesčio fondo, specialistų darbo krūvių peržiūros.

Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) ir savivaldybės savarankiškų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų, projektų vykdymui skirti asignavimai ir jų pokytis 2022-2023 metais pateikti 1 priede. 2023 m. už privalomuosius mokymus gauta 5326 Eur. Biuras finansinių metų pabaigoje turėjo 596,32 Eur kreditorinių įsiskolinimų, tai įsiskolinimas už kurą – 299,35 Eur, ryšius – 101,07 Eur, elektrą – 119,06 Eur, kitas prekes ir paslaugas 76,84 Eur. Įsiskolinimai buvo padengti 2024 m. sausio mėn. Ilgalaikio materialaus turto per finansinius metus įsigyta iš projektų lėšų ir savivaldybės biudžeto lėšų už 4248,94 Eur, ilgalaikio nematerialaus turto – 318,23 Eur iš lėšų už privalomuosius mokymus. Ilgalaikio turto per ataskaitinį laikotarpį perleista nebuvo. Biuro finansų valdymas vykdomas naudojant programą Biudžetas VS. Valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos panaudotos pagal patvirtintas sąmatas, finansinės ataskaitos pateiktos teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais.

Biuras yra Lietuvos visuomenės sveikatos asociacijos narys, Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos steigėjas ir tarybos narys. Asociacijos vardu buvo teikti pasiūlymai nacionaliniams teisės aktų projektams, rengti raštai dėl specialistų ir darbo užmokesčio didinimo. Dalyvauta Asociacijų, Sveikatą stiprinančio Kauno regiono darbo grupių, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto mokslo tarybos VSF tarybos, savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos ir Narkotikų kontrolės komisijos veiklose.

Problemos, susijusios su valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymu - mažas, nemotyvuojantis visuomenės sveikatos specialistų darbo užmokestis, daugėja naujų privalomų vykdyti valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų, neskiriant jų vykdymui

reikiamo finansavimo. Biure dirbančių visuomenės sveikatos specialistų vidutinis darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių, 2023 metais buvo 1368,34 Eur.

Šias problemas kasmet kelia Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacija, kuri raštu ir ne kartą kreipėsi į LR sveikatos apsaugos ministeriją dėl visuomenės sveikatos specialistų trūkumo ir darbo užmokesčio didinimo. 2023 m. parengta ir Kėdainių savivaldybės administracijai pateikta Trūkstamos kvalifikacijos visuomenės sveikatos priežiūros specialistų skatinimo dirbti Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure 2024-2028 m. programos 2024 metų paraiška.

INFORMACIJA APIE ĮSTAIGOS VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMĄ

Biuro 2023-2025 metų strateginiame veiklos plane yra išskirti trys strateginiai tikslai: visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas, visuomenės psichikos sveikatos prieinamumo plėtojimas, administracinių ir visuomenės sveikatos paslaugų kokybės ir prieinamumo užtikrinimas. Kėdainių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano programoje Sveikatos apsauga (02) nurodytas tikslas „Stiprinti ir išsaugoti gyventojų sveikatą“ uždavinys „Sudaryti sąlygas gyventojams stiprinti sveikatą, kurti ir plėtoti su sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas“. Šie strateginiai tikslai buvo įgyvendinami vykdant Kėdainių rajono savivaldybės Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2023 metų veiklos prioritetų vertinimo reikšmių (pusmečio/metų) planą. Pagrindinių Valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros bazinių paslaugų, prioritetų, paslaugų planavimo ir veiklos vertinimo kriterijų reikšmių įvykdymas pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė

LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemonė - plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savirūšių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą (kodas 11-001-02-11-20 (TP)	Planas 12 mėn.	Įvykdymas 12 mėn.	Įvykdymo procentas
I prioritetas. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas			
Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas (individualių ir grupinių konsultacijų skaičius valandomis)	1268	1304	103
Priklausomybių konsultantų paslaugų savivaldybėje organizavimas (apsilankymų pas priklausomybės konsultantą skaičius)	460	460	100
Priklausomybių konsultantų paslaugų savivaldybėje organizavimas (asmenų, gavusių paslaugas, skaičius)	210	210	100
Darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėje organizavimas (dalyvių skaičius)	41	41	100
Ankstyvosios intervencijos programos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagas ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, vykdymas (dalyvių skaičius)	20	23	115
Bazinių savirūšių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybės gyventojams (dalyvių skaičius)	50	104	208
Viso skirta valstybės tikslinės dotacijos lėšų I prioriteto įgyvendinimui Eur.	88400	88400	100
LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemonė- plėtoti sveiką gyvenimą bei stiprinti sveiką gyvenimą igūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės	Planas 12 mėn.	Įvykdymas 12 mėn.	Įvykdymo procentas

sveikatos stebėseną savivaldybėje (kodas 11-001-02-11-12 (TP))			
II prioritetas. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika			
Sveikos mitybos įgūdžių formavimas ir skatinimas (dalyvių skaičius)	3607	3741	104
Traumų ir sužalojimų prevencija (dalyvių skaičius)	3553	3773	106
Mokinių, dalyvavusių burnos higienos užsiėmimuose, skaičius	2242	2282	102
Pagalbos mokinių savirūpai organizavimas ugdymo įstaigose (LNL sergančių mokinių, kuriems suteikta savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje, skaičius)	33	33	100
Užkrečiamųjų ligų prevencijos skatinimas ir supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas (dalyvių skaičius)	493	548	109
Gyventojų (iki 64 m.) fizinio aktyvumo skatinimas (dalyvių skaičius)	500	358	119
Gyventojų (65 +) fizinio aktyvumo skatinimas (dalyvių skaičius)	200	216	108
Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas (asmenų, baigusią programą, skaičius)	31	30	97
III prioritetas. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro administracinių gebėjimų stiprinimas			
Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius	22	22	100
IV prioritetas. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos viešinimas	3562	4435	124
Informacijos pateikčių skaičius	2560	2581	101
Viso skirta valstybės tikslinės dotacijos lėšų II-IV prioritetų įgyvendinimui Eur.	416400	416400	100

ATASKATINIO LAIKOTARPIO VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO KIEKYBINIAI RODIKLIAI

2023 metais Biuro specialistai, vykdant valstybines ir savivaldybės savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, bendruomenėse, mokyklose, įmonėse, įstaigose, organizacijose, inicijavo ir organizavo 2336 sveikatos ugdymo ir mokymo renginius, kuriuose dalyvavo 51771 dalyvis. Detalūs ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų vertinimo kiekybiniai rodikliai pateikti Sveikatos ugdymo ir mokymo 2023 metų ataskaitoje forma Nr. 41-1 Sveikata. Minėtos ataskaitos informacija apie veiklos kryptis, bendrą renginių ir dalyvių skaičių bei procentinį pasiskirstymą pagal temas pateikta 2 priede (5 lapai).

Kėdainių rajono ugdymo įstaigose dirba 15 visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose, kurie atlieka LR sveikatos apsaugos ministro ir LR švietimo mokslo ir sporto ministro įsakymu patvirtintas funkcijas: mokinių sveikatos būklės ir visuomenės sveikatos rizikos veiksnių stebėseną mokykloje, padeda ugdyti mokinių sveikos gyvensenos įgūdžius, organizuoja mokiniams, sergantiems lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis, mokinio savirūpai reikalingą pagalbą ugdymo įstaigoje, teikia pirmąją pagalbą ir konsultacijas sveikos gyvensenos temomis, teisės aktų nustatyta tvarka prižiūri mokinių maitinimo organizavimą, dalyvauja „Sveikatą stiprinanti mokykla“ ir „Aktyvi mokykla“ programose ir veiklose. 2023 m. visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose, mokiniams aktualiomis sveikatai temomis (užkrečiamųjų ligų prevencijos, fizinio aktyvumo, traumų ir nelaimingų atsitikimų profilaktikos, sveikatos saugos ir stiprinimo, burnos higienos ir profilaktikos, sveikos mitybos ir nutukimo

prevencijos, rūkymo, alkoholio ir narkotikų vartojimo prevencijos bei psichikos sveikatos stiprinimo) surengė 1406 teorinius – praktinius užsiėmimus, kuriuose dalyvavo 26085 rajono mokiniai. Sveikatos specialistai paruošė 782 informacinius pranešimus ir straipsnius sveikatos išsaugojimo, stiprinimo ir prevencijos temomis. Visuomenės sveikatos specialistai, vykdančys sveikatos priežiūrą mokyklose, vykdė ir būtinąsias funkcijas, neįtrauktas į valstybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų prioritetus: 2153 kartus suteikė pirmą pagalbą mokiniams ir mokyklų darbuotojams, suteikė 7477 individualias konsultacijas ugdymo įstaigų bendruomenės nariams (mokiniais, tėvams, darbuotojams) sveikatos saugos ir stiprinimo, sveikos gyvensenos ir ligų prevencijos klausimais. Mokyklų specialistai kartu su mokyklų atstovais dalyvavo Biuro projektinėse veiklose, kurios finansuotos iš ES struktūrinių ir EEE finansinių mechanizmų fondų lėšų. Visuomenės sveikatos specialistų, vykdančių sveikatos priežiūrą mokyklose, ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų vertinimo kiekybiniai rodikliai pateikti 2 priede.

Vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. V-1203 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo N. V-488 „Dėl bendrųjų savivaldybių visuomenės sveikatos stebėsenos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (aktuali redakcija) analizuotas 51 unifikuotas stebėsenos rodiklis pagal Lietuvos sveikatos sistemai iškeltų tikslų ir uždavinių įgyvendinimo savivaldybėse stebėsenai parengtą rodiklių sąrašą. Stebėsenos rodiklių reikšmių analizė ir interpretavimas atliekami lyginant praėjusių metų savivaldybės rodiklius su praėjusių metų Lietuvos vidurkiu. Detalesnei analizei, kaip prioritetinės sveikatos problemos savivaldybėje, pasirinkti šie rodikliai: išvengiama mirtingumas pagal jungtinį EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija) ir Eurostato sąrašą, mirtingumas nuo piktybinių navikų, sergamumas II tipo cukriniu diabetu. Išsami Kėdainių rajono stebėsenos ataskaita už 2022 metus pateikta savivaldybės administracijai 2023 m. gruodžio mėnesį.

Valstybinės visuomenės sveikatos stiprinimo bazinės paslaugos buvo skirtos fizinio aktyvumo skatinimui tikslinėse grupėse, Širdies ir kraujagyslių ligų bei cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo programos įgyvendinimui, užkrečiamųjų ligų prevencijos skatinimui ir supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimui, traumų ir nelaimingų atsitikimų prevencijai, sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu skaičiaus didinimui.

ATASKAITINIO LAIKOTARPIO VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO KOKYBINIAI RODIKLIAI

LR sveikatos apsaugos ministerijai, Higienos institutui, savivaldybės administracijai nustatyta tvarka Biuras savalaikiai pateikė Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo 2023 m. pusmečio ir metines ataskaitas, finansines ataskaitas ir formas, Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos stebėsenos ataskaitą, statistines ataskaitas, ataskaitos forma Nr.41-1 Sveikata visus reikiamus duomenis suvedė į Nacionalinę elektroninę sveikatos ugdymo ir mokymo duomenų teikimo ir apskaitos sistemą. Pastabų dėl valstybinių visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų ir savarankiškų savivaldybės visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų vykdymo ir atsiskaitomumo nebuvo gauta.

Biuras, siekdamas užtikrinti ir gerinti teikiamų paslaugų kokybę, 2023 m. vykdė anoniminę anketinę dalyvių apklausą. Pagal nustatytus kokybės kriterijus (teiginius), respondentų – paslaugų gavėjų – buvo prašoma pasirinkti tinkamą atsakymo variantą ir bendrai įvertinti suteiktų paslaugų kokybę pagal dešimtbalę sistemą. Paslaugų gavėjai turėjo galimybę pateikti atsiliepimus, nusiskundimus bei pasiūlymus, susijusius su Biuro teikiamomis paslaugomis. Iš viso buvo apklausta 110 paslaugos gavėjų.

Biuro suteiktų paslaugų kokybė 2023 m. buvo įvertinta teigiamai. Respondentų nuomonės pasiskirstymas (proc.) apie Biuro suteiktų paslaugų kokybę (N=110) pateikta 2 lentelėje. Visi respondentai (100 proc.) buvo patenkinti jiems suteikta paslauga. Daugiau nei 90 proc. paslaugos gavėjų teigė, jog buvo patenkinti įstaigos darbo laiku, viešai prieinama informacija, komunikacija, specialistų kompetencija ir profesionalumu bei mandagumu. Tik maža dalis (5,5 proc.) teigė, jog įstaiga nėra lengvai pasiekiamoje vietoje.

2 lentelė

Eil. Nr.	Teiginys	Taip	Nežinau	Ne
1.	Esu patenkintas (-a) suteikta paslauga	100,0	0,0	0,0
2.	Įstaiga yra lengvai pasiekiamoje, patogioje vietoje	87,2	7,3	5,5
3.	Įstaigos darbo laikas yra patogus	92,7	7,3	0,0
4.	Įstaigos informacija yra lengvai prieinama, išsami ir suprantama	91,9	7,3	0,8
5.	Kreipimosi į įstaigą, dėl paslaugos suteikimo, būdai yra suprantami ir patogūs	92,7	6,4	0,9
6.	Kilus klausimams, susijusiems su paslauga, man buvo išsamiai atsakyta	96,3	2,8	0,9
7.	Paslaugas teikiantys specialistai buvo kompetentingi ir išmanė savo darbą	99,1	0,0	0,9
8.	Paslaugą teikiantys specialistai buvo mandagūs ir maloniai bendravo	99,1	0,0	0,9

Bendra 2023 m. suteiktų Biuro paslaugų kokybė dešimtbalėje sistemoje įvertinta 9,8 balo. 22,7 proc. respondentų pateikė atsiliepimus apie Biuro suteiktas paslaugas, 9 proc. pateikė pasiūlymus. Paslaugų gavėjų pasiūlymai buvo akcentuoti į fizinio aktyvumo ir kitų teorinių/praktinių užsiėmimų skaičiaus didinimą, didesnę visuomenės narių įtraukimą (dalyvių skaičių) ir programų tęstinumą. Tik vienas respondentas teigė, jog jam buvo nepatogu susisiekti.

2023 m. Biuro suteiktų paslaugų kokybę sudarantys kriterijai, tokie kaip įstaigos lokacija ir pasiekiamumas, darbo laikas, informacijos prieinamumas ir išsamumas, komunikacija, specialistų kompetencija, profesionalumas ir mandagumas, buvo įvertinti teigiamai, t. y. 9,8 balo. 2024 m. Biuro paslaugos bus teikiamos atsižvelgiant į respondentų pasiūlymus.

Vykdamas valstybines visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas pagal LR sveikatos apsaugos ministro patvirtintus aprašus, yra vertinama suteikiamų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybė, mokymų dalyvių raštingumo lygio pokytis, specialistų, vedančių teorinius-praktinius užsiėmimus, kompetencijos. Vertinimas atliekamas du kartus: prieš pradedant mokymus ir iš karto po mokymų. Rezultatai apibendrinami ir pateikiami nustatyta tvarka ir terminais.

Bazinių savižudybių prevencijos mokymų metu Kėdainių rajono savivaldybėje apmokoma vis daugiau savivaldybės gyventojų. 2022 metais buvo apmokyta 19 asmenų, o 2023 metais į klausytojų gretas įsijungus rajono kaimo bendruomenėms, bei pradėjus organizuoti mokymus pagalbos teikėjams, skaičius išaugo iki 104. Daugiau nei 60 procentų klausytojų savo anketose pažymėjo, kad tai labai aktualūs ir informatyvūs mokymai, suteikiantys tiek teorinių, tiek ir praktinių žinių susiduriant su savižudybių grėsmėmis kasdieniniame gyvenime. Kad savižudybių prevencijos tema aktuali šių dienų visuomenėje rodo ir tai, kad daugiau nei 95 procentai mokymuose dalyvavusių klausytojų, savo anketose praėjus 3 mėnesiams po mokymų, pažymėjo įgytų žinių svarbą jų kasdieniniame gyvenime - bazinis žinių įvertinimo pokytis pasibaigus mokymams išaugo 22 procentais. Ši informacija pateikiama Bazinių savižudybių prevencijos mokymų vertinio suvestinėje ataskaitoje.

Darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų metu buvo apklausti visi mokymų dalyviai pagal standartizuotus klausimynus. Šių mokymų suvestinės ataskaitoje yra įvertintas bendras mokymų dalyvių raštingumo psichikos sveikatos srityje pokyčio apibendrinimas ir mokymo turinio aktualumo ir naudingumo vertinimo mokymų dalyviams, atlikto iškart pasibaigus mokymams, apibendrinimas. Pasibaigus mokymams 38,76 proc. mokymų dalyvių nurodė, kad pagerėjo vidutinis raštingumo psichikos sveikatos srityje rezultatas, 97,56 proc. respondentų nurodė, kad mokymai suteikė naudingų žinių ir įgūdžių, 100 proc. respondentų nurodė, kad mokymus vedė kompetentingas psichologas ir profesinės sveikatos specialistas.

**VEIKLOS REZULTATŲ VERTINIMO RODIKLIŲ PLANUOTŲ REIKŠMIŲ IR
ATASKAITINIO LAIKOTARPIO VERTINIMO RODIKLIŲ REZULTATŲ LYGINAMOJI
ANALIZĖ**

Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros bazinių paslaugų, veiklos vertinimo kriterijų reikšmių įvykdymas pagal LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemones 2022 ir 2023 metais pateiktas 3 lentelėje.

3 lentelė

LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemonė	2022 m.	2023 m.
Plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą	118.9 proc.	121.6 proc.
Plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje	115.8 proc.	112.2 proc.

LR sveikatos apsaugos ministerija šalies mastu kiekvienais metais pateikia visuomenės sveikatos priežiūros bazinių paslaugų vertinimo kriterijų minimalias vertes pagal savivaldybėje gyvenančių gyventojų skaičių ir situacijos analizę. Šalies mastu suplanuoti kriterijai: I prioriteto „Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas“ visos priemonės, Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimo paslaugos, Sveikatai palankesnių maisto produktų, pažymėtų „Rakto skylutės“ simboliu skaičius. Valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros bazinių paslaugų, prioritetų, veiklos vertinimo kriterijų vykdymo reikšmių palyginimas ir pokytis 2022 ir 2023 metais pateiktas 4 lentelėje.

4 lentelė

LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemonė - plėtoti visuomenės psichikos sveikatos paslaugų prieinamumą bei ankstyvojo savižudybių atpažinimo ir kompleksinės pagalbos teikimo sistemą (kodas 11-001-02-11-20 (TP)	2022 m.	2023 m.	Pokytis Proc.
I prioritetas. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas			
Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimas (individualių ir grupinių konsultacijų skaičius valandomis)	1722	1304	-24
Priklausomybių konsultantų paslaugų savivaldybėje organizavimas (apsilankymų skaičius)	430	460	+7
Priklausomybių konsultantų paslaugų savivaldybėje organizavimas (asmenų, gavusių paslaugas, skaičius)	196	210	+7
Įmonių darbuotojų kompetencijos psichikos sveikatos srityje didinimo mokymų savivaldybėje organizavimas (dalyvių skaičius)	38	41	+8
Ankstyvosios intervencijos programos vykdymas (dalyvių skaičius)	19	23	+21
Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybės gyventojams (dalyvių skaičius)	19	104	+541
LR sveikatos apsaugos ministerijos 2023-2025 m. strateginio veiklos plano priemonė- plėtoti sveiką gyvenseną bei stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius ugdymo įstaigose ir bendruomenėse, vykdyti visuomenės sveikatos stebėseną savivaldybėje (kodas 11-001-02-11-12 (TP)			

II prioritetas. Sveikos gyvensenos įgūdžių formavimas ir užkrečiamųjų ligų profilaktika			
Sveikos mitybos įgūdžių formavimas ir skatinimas (dalyvių skaičius)	2887	3741	+29,6
Traumų ir sužalojimų prevencija (dalyvių skaičius)	2782	3773	+35,6
Mokinių, dalyvavusių burnos higienos užsiėmimuose, skaičius	2006	2282	+13,8
Pagalbos mokinių savirūpai organizavimas ugdymo įstaigose (LNL sergančių mokinių, kuriems suteikta savirūpai reikalinga pagalba ugdymo įstaigoje, skaičius)	19	33	+74
Užkrečiamųjų ligų prevencijos skatinimas ir supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimas (dalyvių skaičius)	1492	548	-63
Gyventojų (iki 64 m.) fizinio aktyvumo skatinimas (dalyvių skaičius)	358	358	0
Gyventojų (65+) fizinio aktyvumo skatinimas (dalyvių skaičius)	200	216	+8
Širdies ir kraujagyslių ligų ir cukrinio diabeto rizikos grupių asmenų sveikatos stiprinimas (asmenų, baigusią programą, skaičius)	33	30	-9
III prioritetas. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro administracinių gebėjimų stiprinimas			
Mokymuose dalyvavusių darbuotojų skaičius	24	24	0
IV prioritetas. Savivaldybės visuomenės sveikatos biuro veiklos viešinimas			
Informacijos pateikčių skaičius	2564	2581	+1

2023 m. Psichologinės gerovės ir psichikos sveikatos stiprinimo paslaugų teikimo savivaldybėje organizavimo pasiektas rodiklis buvo mažesnis, kadangi 2022 m. šioms paslaugoms vykdyti buvo gautas papildomas finansavimas 50 tūkst. Eur. iš LR sveikatos apsaugos ministerijos.

Ankstyvosios intervencijos programos, skirtos nereguliariai vartojantiems psichoaktyviais medžiagomis ar eksperimentuojantiems jomis jaunuoliams, planavimo kriterijus nustato LR sveikatos apsaugos ministerija. Suplanuota rodiklio reikšmė 2023 m. buvo didesnė nei 2022 m.

Bazinių savižudybių prevencijos mokymų organizavimas savivaldybės gyventojams viršijo planuotą reikšmę dėl Biuro inicijuotos naujos mokymų programos patvirtinimo paslaugų teikėjas (programa patvirtinta Savivaldybių visuomenės sveikatos biurų asociacijos METAS sistemoje) ir padidėjusio poreikio.

Sveikos mitybos įgūdžių formavimo ir skatinimo, traumų ir sužalojimų prevencijos, burnos higienos užsiėmimų pagal poreikį planuoti rodikliai buvo didesni 2023 metais.

Užkrečiamųjų ligų prevencijos skatinimo ir supratimo apie mikroorganizmų atsparumą antimikrobinėms medžiagoms didinimo užsiėmimo skaičius 2023 metais buvo planuotas mažesnis, atsižvelgiant į epidemiologinę situaciją.

2022 m. ir 2023 m. bendras sveikatos ugdymo ir mokymo renginių skaičius ir juose dalyvavusių asmenų skaičius ir palyginimas, vykdam valstybines ir savivaldybės savarankiškas visuomenės sveikatos priežiūros funkcijas, pateikiamas 5 lentelėje.

5

LENTELĖ

Vertinimo kriterijus	2022 m.	2023 m.	Pokytis proc.
Sveikatos ugdymo ir mokymo renginių skaičius	2144	2336	+9
Dalyvių skaičius	53080	51771	-2,5

VEIKLOS REZULTATAI, PASIEKTI VYKDANT ASIGNAVIMŲ VALDYTOJO STRATEGINĮ VEIKLOS PLANĄ

Savarankiškos visuomenės sveikatos priežiūros funkcijos rajone vykdytos, įgyvendinant Kėdainių rajono savivaldybės 2023-2025 metų strateginio veiklos plano programoje Sveikatos apsauga (02) nurodyto tikslo „Stiprinti ir išsaugoti gyventojų sveikatą“ uždavinį „Sudaryti sąlygas gyventojams stiprinti sveikatą, kurti ir plėtoti su sveikatos stiprinimu susijusias paslaugas“. 2023 metais Biuras vykdė šešias Kėdainių rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos ir savivaldybės biudžeto finansuojamas priemones/programas pagal savivaldybės tikslinių programų ir priemonių atskiras įgyvendinimo sutartis.

Širdies ir kraujagyslių ligų rizikos veiksnių mažinimo programa. Organizuoti teoriniai praktiniai užsiėmimai, forumas „Mes galime valdyti rizikos veiksnius“, parengta dalomoji informacinė medžiaga. Bendras dalyvių skaičius - 90, informuotų asmenų skaičius – 1400. Programos biudžetas - 5782 Eur. Vadovaujantis Kėdainių rajono savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos nustatytais 2023 m. prioritetinėmis kryptimis, Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdė Širdies ir kraujagyslių ligų (ŠKL) rizikos veiksnių mažinimo programą, kurios tikslas – didinti Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų informatyvumą apie ŠKL rizikos veiksnius, skatinant sveikatai palankios gyvensenos įgūdžių formavimą.

Programos metu dalyviai (N=20) gilino žinias apie ŠKL, rizikos veiksnius, sveikatai palankią mitybą, fizinio aktyvumo svarbą, streso atpažinimo ir valdymo būdus bei žalingus įpročių poveikį sveikatai. Atlikę svorio, ūgio, jėgos ir išvermės testus, dalyviai analizavo savo kūno masės indeksą, vertino kūno kompozicijos pokyčius bei dalyvavo fizinio aktyvumo praktiniuose užsiėmimuose. Forumo, skirto Pasaulinei širdies dienai paminėti metu, visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros atstovai, mokslininkai, sveikatos politikai ir rajono gyventojai (N=64) turėjo galimybę tobulinti žinias, susijusias su ŠKL prevencijos ir rizikos veiksnių mažinimo galimybėmis rajono bendruomenėse.

Siekiant įvertinti dalyvių informatyvumą apie ŠKL rizikos veiksnius, programos pradžioje ir pabaigoje respondentų buvo prašoma užpildyti anketą. Įvertinus apklausų rezultatus nustatyta, jog: 45 proc. padidėjo žinios apie ŠKL, 60 proc. padidėjo žinios apie ŠKL rizikos veiksnius, 55 proc. padidėjo žinios apie sveikos mitybos principus, 80 proc. padidėjo žinios apie „Rakto skylutės“ simboliu žymimus maisto produktus, 50 proc. padidėjo žinios apie rekomenduojamų produktų etikečių reikšmes, 55 proc. padidėjo žinios apie fizinio aktyvumo rekomendacijas suaugusiems, 30 proc. padidėjo žinios apie kūno masės indeksą, 55 proc. padidėjo žinios apie pagrindinius streso sukeltus simptomus, 50 proc. padidėjo žinios apie streso valdymo būdus, 35 proc. padidėjo žinios apie alkoholio vartojimo ir rūkymo poveikį ŠKL.

Respondentų taip pat buvo prašoma įvertinti savo subjektyvią sveikatą programos pradžioje ir pabaigoje. Nustatyta, jog pasibaigus programai 55 proc. daugiau dalyvių savo sveikatą vertino palankiau nei programos pradžioje.

Maudyklų monitoringo programa. Programos tikslas - vasaros sezono metu Kėdainių rajone atlikti 19 maudymosi vietų vandens ir smėlio taršos monitoringą. Programos biudžetas - 6500 Eur. Vadovaujantis 2006 m. vasario 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/7/EB dėl maudyklų vandens kokybės valdymo nuostatomis ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. V-76 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 92:2018 „Paplūdimiai ir jų maudyklų vandens kokybė“ patvirtinimo, Biuras nuo 2010 m. vykdo Kėdainių rajono savivaldybės maudyklų stebėseną maudymosi sezono metu. Tyrimai organizuojami bendradarbiaujant su Nacionalinė visuomenės sveikatos laboratorijos Kauno skyriumi. 2023 m. vandens būklė buvo stebima 19-oje maudyklų, smėlio – 10-yje. Maudyklų vandens mikrobiologinė tarša vertinta periodiškai kas dvi savaites pagal 2 mikrobiologinius parametrus: žarninių enterokokus ir žarnyno lazdeles (*E. coli*). Paplūdimių smėlis, dėl žmogui patogeninių helmintų (parazitinių kirmėlių) ir jų kiaušinėlių buvo tiriamas kartą iki maudymosi sezono pradžios ir kas mėnesį maudymosi sezono metu (t. y. ne mažiau kaip keturis kartus). Viso maudymosi sezono metu buvo atlikti 304 mikrobiologiniai ir 80 parazitologiniai tyrimų, iš jų 95,6 proc. atitiko Lietuvos HN

92:2018 reikalavimus, kai 2022 m. – 85,6 proc. Ašarėnos tvenkinio maudykla (Pelėdnagių sen.) yra įtraukta į stebimų Lietuvos maudyklų sąrašą. Pastarųjų penkerių metų laikotarpiu vandens mikrobiologinių tyrimų rezultatai atitiko higienos normoje keliamus reikalavimus, todėl maudyklos vandens kokybė pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2006/7/EB direktyvą klasifikuojama kaip puiki. Apie maudyklų vandens tyrimų rezultatus savalaikiai informuota visuomenė, savivaldybės administracija, bendras informavimo veiksmų skaičius – 62.

Renginys „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2023“. Kėdainių rajono savivaldybės mero 2023 m. vasario 27 d. potvarkiu „Dėl renginio „Sveikatą stiprinančių mokyklų banga per Lietuvą 2023“ organizavimo darbo grupės sudarymo“ Nr. MP1-8, Biurui buvo pavestos renginio organizavimo ir koordinavimo funkcijos. Renginys vyko 2023 m. balandžio 27 d., jame dalyvavo daugiau nei 1000 dalyvių (935 užsiregistravę dalyviai). Renginio biudžetas - 3500 Eur. Renginio tikslas - paminėti Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo įkūrimo 30-metį, įtraukiant visas Kėdainių rajono savivaldybės formalaus ir neformalaus ugdymo įstaigas bei padėkoti ir pagerbti sveikatos ambasadorius, kurie atsidavę dirba mokyklose sveikatos stiprinimo srityje. Į šio renginio organizavimą buvo įtraukti 35 partneriai – vykdytojai iš viso Kėdainių rajono, kurie prisidėjo prie Sveikatą stiprinančių mokyklų tinklo viešinimo plėtros bei Sveikatą stiprinančių mokyklų bendruomenių gerosios patirties viešinimo. Šiuo renginiu buvo skatinama Kėdainių rajono ugdymo įstaigas, nepriklausančias „Sveikatą stiprinančių mokyklų“ tinklui, įsitraukti į šią sveikatą stiprinančią veiklą ir prisidėti, bei stiprinti mokinių ir kitų mokyklos bendruomenės narių fizinę, protinę, emocinę sveikatą, gilinti sveikatos žinias bei formuoti sveikos gyvensenos įgūdžius, kurti ugdymo įstaigose sveikatai palankią aplinką.

Kauno regiono priemonė „Kauno regionas pėsčiomis“ - žygis Kėdainiuose „Liaudies kraštas“. Pažintinis, informacinis, fizinį aktyvumą skatinantis renginys su gidu organizuotas 2023 m. gegužės 27 d. Paberžėje, renginyje dalyvavo 140 dalyvių. Renginio biudžetas - 2500 Eur. Tikslas - pėsčiųjų žygio organizavimas, įgyvendinant darbo grupės „Sveikatą stiprinantis Kauno regionas“ metinio veiklos plano priemonę ir Kauno regiono priemonę „Kauno regionas pėsčiomis“. Išskirti trys uždaviniai: skatinti fizinį aktyvumą Kauno regione ir Kėdainių rajono savivaldybėje; supažindinti dalyvius su vaizdingu maršrutu Kėdainių rajone – žygis „Liaudies kraštas“; supažindinti su istoriniu-sakraliniu-kultūriniu Kėdainių krašto paveldu. Žygio pasirengimo ir vykdymo metu buvo tobulinami organizaciniai, vadybiniai ir tarpinstitucinio bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai. Projekto vykdytojai: Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, VŠĮ Kėdainių turizmo ir verslo informacijos centras, Kėdainių krašto muziejus, Kauno regiono plėtros agentūra, Užupės bendruomenės centras, Kėdainių rajono savivaldybė, Lietuvos kariuomenės Karo prievolės ir komplektavimo tarnybos Kauno regioninio karo prievolės ir komplektavimo skyriaus Kėdainių poskyris. Renginys suteikė galimybę gerinti žygio dalyvių emocinę ir fizinę sveikatą, susipažinti su Kėdainių krašto istoriniu-sakraliniu-kultūriniu kraštovaizdžiu.

Dieninė vaikų stovykla „10 000 žingsnių“. Stovykla organizuota 2023 m. liepos 24-28 d. Stovyklos fizinio aktyvumo skatinimo veiklose dalyvavo 10-12 metų amžiaus 30 vaikų. Programos biudžetas - 3200 Eur. Programos tikslas – formuoti Kėdainių rajono vaikų fizinį aktyvumą, taikant įvairius fizinio aktyvumo skatinimo metodus ir formas. Dieninėje vaikų stovykloje „10 000 žingsnių per dieną“ Kėdainių miesto ir rajono vaikai dalyvavo įvairiose fizinio aktyvumo veiklose, kurios buvo pritaikytos nurodytai amžiaus grupei. Projekto dalyviai fizinio aktyvumo veiklose gerino savo sveikatą, sveikos gyvensenos įpročius, koordinaciją, judrumą, lankstumą, išmoko naujų žaidimų, įgijo naujų patirčių bei suvokimo kas yra sveikas žmogus. Per 5 stovykos dienas vaikai turėjo 15 skirtingų fizinio aktyvumo veiklų, susipažino su kario ir ugnegiasio profesijomis, turėjo teorinių-praktinių užsiėmimų apie mitybą ir fizinį aktyvumą.

Kėdainių rajono savivaldybės Bendruomenės sveikatos tarybos metinė konferencija. Renginys organizuotas 2023 m. gruodžio 7 d., jame dalyvavo 59 dalyviai. Programos biudžetas – 1500 Eur. Renginio tikslas - didinti Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų informuotumą apie vykdomas programas, finansuojamas iš savivaldybės Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų, pristatyti geruosius projektų vykdymo pavyzdžius ir situacijos analizę. Išskirti trys

uždaviniai: įvertinti Visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos projektų vykdymo efektyvumą; pristatyti projektų vykdymo geruosius pavyzdžius; supažindinti pareiškėjus su Kėdainių rajono savivaldybės gyventojų gyvenamos ir sveikatos stebėsenos rodikliais. Konferencijos pasirengimo ir vykdymo metu buvo tobulinami organizaciniai, vadybiniai ir komunikaciniai įgūdžiai. Renginys suteikė galimybę bendradarbiauti su skirtingų sveikatos sektorių atstovais bei dalintis patirtimis, siekiant įgyvendinti Kėdainių rajono gyventojų sveikatą gerinančias priemones, skatinant tarpinstitucinį bendravimą. Metinės bendruomenės sveikatos tarybos konferencijos dalyviai gilino žinias apie bendruomenės sveikatos tarybos veiklą, Visuomenės sveikatos rėmimo specialiąją programą ir jos įgyvendinimą Kėdainių rajone. Dalyviai susipažino su Kėdainių rajono savivaldybės sveikatos ir su ja susijusių rodiklių analize bei gairėmis kitų metų projektų rašymui, buvo aptartos dažniausiai pasitaikančios klaidos, pildant projektų parašus. Gerosios patirties sklaida motyvavo konferencijos dalyvius bei sukūrė bendruomeniškumo jausmą.

Programų ir projektų vykdymas buvo viešintas šiomis informavimo ir viešinimo priemonėmis: Kėdainių rajono savivaldybės ir Kėdainių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro ir projektų partnerių svetainėse ir Facebook socialinio puslapio paskyroje, Balticum TV „Kėdainių žinios“, spaudoje.

Nuo 2007 m. Biuras turi licencijas ir vykdo privalomuosius higienos įgūdžių ir pirmosios pagalbos mokymus. 2023 m. pirmos pagalbos mokymuose dalyvavo 659 asmenys, higienos įgūdžių mokymuose pagal vienuoliką skirtingų programų – 286 įvairių sričių darbuotojai.

Įvykdytas projektas „Kėdainių ir Anykščių rajonų savivaldybių mokyklų sveikatos kabinetų atnaujinimas“ Nr. LT03-2-SAM-K01-002, kuris finansuotas pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo Programos „Sveikata“ priemonę „Ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo įstaigų sveikatos kabinetų aprūpinimas metodinėmis priemonėmis“. Bendra projekto vertė 295 258,72 Eur. Projekto lėšomis Kėdainių rajone 10 ugdymo įstaigų esančiuose sveikatos kabinetuose atlikti remonto darbai, atnaujinti baldai, įranga, visi 29 sveikatos kabinetai aprūpinti pirmos pagalbos mokymų, rizikos veiksnių vertinimo, vaizdinėmis ir metodinėmis priemonėmis, iš viso įsigyta 1079 priemonės, kurios perduotos mokyklų sveikatos kabinetams. Projektas baigtas 2023 m. lapkričio 29 d.

Bendradarbiaujant kartu su Biržų ir Anykščių rajonų savivaldybių visuomenės sveikatos biurais, 2021-2023 metų laikotarpiu įgyvendintas projektas „Sveikesnis ir saugesnis jaunimo gyvenimas“, Nr. LT03-1-SAM-K01-011. Projektas finansuotas pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės finansinio mechanizmo Programos „Sveikata“ priemonę „Adaptuoto ir išplėsto jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSPP) teikimo modelio įdiegimas“. Projekto įgyvendinimo metu jaunimui (14-29 m.) buvo teikiamos palankios, konfidencialios paslaugos, padedančios stiprinti fizinę ir psichinę sveikatą, padėti ugdyti sveikos gyvenamosios įpročius, sumažinti jaunų žmonių sergamumą bei tikslingai spręsti jaunimui susirūpinimą keliančias problemas. Projekto veiklos iki 2023 m. kovo 15 d. buvo finansuotas Europos ekonominės erdvės bei Norvegijos finansinių mechanizmų lėšomis. Per 24 projekto įgyvendinimo mėnesius vykdyti tarpinstituciniai mokymai bei mokymai jaunimui pagal 8 sukurtus algoritmus (lytiškai plintančių infekcijų ir neplanuoto nėštumo prevencija; psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencija; alkoholio vartojimo prevencija; depresijos prevencija; savižudybių ir savižalos prevencija; sveikatos sutrikimų, susijusių su antsvoriu ir nutukimu prevencija; seksualinio smurto prevencija; valgytų sutrikimų prevencija), įsigyti ir sumontuoti informaciniai ekranai Kėdainių J. Paukštelio progimnazijoje, Josvainių gimnazijoje, Kėdainių švietimo pagalbos tarnyboje, paslaugas teikė du koordinatoriai ir psichologas. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu Kėdainių rajone psichologas suteikė 1360 individualias konsultacijas. Pagrindinės projekte dirbančio psichologo funkcijos yra įvertinti vaiko/jaunuolio galias ir sunkumus, raidos ypatumus, psichologines, asmenybės ir ugdymosi problemas; bendradarbiauti su mokytoju, specialiuoju pedagogu, logopedu, socialiniu pedagogu ir kitais su vaiku/jaunuoliu dirbančiais specialistais, numatant ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus; konsultuoti psichologinių, asmenybės ir ugdymosi problemų turinčius vaikus/jaunuolius, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) šių problemų sprendimo klausimais; rengti individualias rekomendacijas vaiko/jaunuolio psichologinėms, asmenybės ir ugdymosi problemoms

spřesti; konsultuoti mokinius profesijos pasirinkimo klausimais. Projekto įgyvendinimo laikotarpiu organizuoti mokymai jaunimui šiomis temomis:

lytiškai plintančių infekcijų ir neplanuoto nėštumo prevencija (4 grupės, 89 dalyviai iš Kėdainių J. Paukštelio progimnazijos, Kėdainių rajono Surviliškio Vinco Svirskio pagrindinės mokyklos, Krakių M. Katkaus gimnazijos ir Akademijos gimnazijos);

seksualinio smurto prevencija (5 grupės, 106 dalyviai iš Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos, Akademijos gimnazijos, Josvainių gimnazijos, LSU Kėdainių „Aušros“ progimnazijos, Kėdainių profesinio rengimo centro);

depresijos prevencija (2 grupės, 42 dalyviai iš LSU Kėdainių „Aušros“ progimnazijos);

savižudybių ir savižalos prevencija (3 grupės, 63 dalyviai iš Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos, Krakių M. Katkaus gimnazijos, Kėdainių J. Paukštelio progimnazijos);

psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija (2 grupės, 41 dalyvis iš Kėdainių rajono Šėtos gimnazijos ir Truskavos pagrindinės mokyklos);

alkoholio vartojimo prevencija (3 grupės, 57 dalyviai iš LSU Kėdainių „Aušros“ progimnazijos, Kėdainių J. Paukštelio progimnazijos ir Akademijos gimnazijos);

sveikatos sutrikimų, susijusių su antsvoriu ir nutukimu prevencija (2 grupės, 43 dalyviai iš Kėdainių rajono Šėtos ir Josvainių gimnazijų);

valgymo sutrikimai (3 grupės, 76 dalyviai iš Kėdainių „Ryto progimnazijos, Kėdainių šviesiosios gimnazijos ir Kėdainių rajono Akademijos gimnazijos).

Rajono jaunimas kartu su kitų savivaldybių atstovais dalyvavo edukacinėse stovyklose Druskininkuose ir Anykščiuose.

Projekto įgyvendinimo laikotarpiu buvo organizuoti mokymai savivaldybės švietimo ir socialinės paramos skyrių, visuomenės sveikatos biuro specialistams, koordinatoriams ir bendradarbiaujančių organizacijų ir įstaigų, dirbančių su jaunimu atstovams.

Projekto įgyvendinimo pradžioje, įpusėjus ir pabaigoje organizuoti trys viešinimo renginiai, kuriuos vedė lektorė Gintarė Razulevičiūtė. Renginių metu buvo pristatytos Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų koordinacinio centro teikiamos paslaugos, naudojant universaliuosius ugdymosi metodus ir jų praktinis įgyvendinimas, pristatyta tarptautinė praktika, aptarti aštuoni jaunimo sveikatos prevencijos algoritmai, taikant streso valdymo strategijas, emocinio balanso ugdymą, SMART, WORLD CAFE ir kitus metodus, vyko viktorinos, kurių metu nugalėję dalyviai buvo apdovanoti projekto Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų viešinimo atributika.

Kėdainių rajone projektas „Sveikesnis ir saugesnis jaunimo gyvenimas“ buvo įgyvendinamas kartu su partneriais Kėdainių pagalbos šeimai centru, Kėdainių Juozo Paukštelio progimnazija, savanorių asociacija „Spindulys“, Bendruomenės iniciatyvų centru, Kauno apskrities vyriausioju policijos komisariatu ir VŠĮ Kėdainių pirminės sveikatos priežiūros centru. Įgyvendinant sutartinius įsipareigojimus, projekto tęstinumas bus vykdomas 5 metus iš Kėdainių rajono savivaldybės biudžeto lėšų, išlaikant visas numatytas psichologo ir koordinatorių paslaugas. Biure įdarbinti projekte dirbę koordinatoriai ir psichologas, projekto tęstinumas bus vykdomas iki 2028 m. kovo 15 d. Šalies mastu Jaunimui palankių sveikatos priežiūros paslaugų (JPSP) modelio efektyvumo vertinimą atliko Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Sveikatos tyrimų institutas. Vertinimo metu buvo analizuojami JPSP modelio įgyvendinimo savivaldybėse rodikliai projekto veikloms prasidedant ir baigiantis.

Parengta ir pateikta paraiška savivaldybės administracijai dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-001-02-10-03 (RE) „Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą regionuose“ įgyvendinimo.